

МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫН РЕТТЕУ ТУРАЛЫ ЕРЕЖЕ
«Қазақстан Республикасының минералдық шикізатты кешенді қайта өңдеу
жөніндегі ұлттық орталығы» РМК

1. Жалпы ереже

1. Осы Мүдделер қақтығысын реттеу туралы ереже (бұдан әрі-Ереже) ҚР Еңбек кодексіне, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» ҚР Заңына, кәсіпорынның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатына және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес әзірленді.
2. Ереженің мақсаты Кәсіпорын қызметкерлерінің жеке мүдделілігі олардың өздерінің лауазымдық міндеттерін тиісінше және объективті атқаруына әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін жағдайларды анықтаудың, алдын алудың және реттеудің бірыңғай тәртібін белгілеу болып табылады.
3. Осы Ереженің күші атқаратын лауазымына және жұмыспен қамту нысандарына қарамастан Кәсіпорынның барлық қызметкерлеріне (орталық аппаратты және барлық өңірлік филиалдарды қоса алғанда) қолданылады.

2. Негізгі ұғымдар

1. **Мүдделер қақтығысы** – бұл Кәсіпорын қызметкерінің жеке қызығушылығы (тікелей немесе жанама) қызметкердің жеке мүдделері мен кәсіпорынның заңды мүдделері арасында қайшылық туғыза отырып, оның лауазымдық міндеттерін тиісінше орындауына әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін жағдай.
2. **Жеке мүдделілік** – лауазымдық міндеттерін орындауға байланысты Кәсіпорын қызметкерінің ақша, құндылықтар, өзге де мүлік немесе мүліктік сипаттағы қызметтер түріндегі кірістерді, өзі үшін немесе үшінші тұлғалар (жақын туыстары, аффилиирленген компаниялар) үшін өзге де мүліктік құқықтарды алу мүмкіндігі.
3. **Жақын туыстары** – ата-аналары (ата-анасы), балалары, асырап алушылары, асырап алынғандары, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңлілері, атасы, әжесі, немерелері, сондай-ақ жұбайы (зайыбы) және жекжаттары (ерлі-зайыптылардың бауырлары, әпкелері, ата-аналары мен балалары).

3. РМК қызметіндегі мүдделер қақтығысының типтік жағдайлары

Кәсіпорынның өнеркәсіптік-ғылыми бейімділігін ескере отырып, мүдделер қақтығыс қаупі жоғары аймақтарға мыналар жатады:

- **Ғылыми-сараптамалық қызмет:** Қызметкерлердің сараптамалық бағалауға, кен үлгілерін зертханалық сынауға немесе ҒЗТКЖ бағалауларына қатысуы, егер тапсырыс беруші РМК қызметкерінің жақын туыстары үлесі немесе басқарушылық лауазымдарды атқаратын жеке тау-кен өндіруші компаниясы болса.
- **Кадр саясаты:** Бас кеңседе немесе филиалдарда тікелей бағыныштылық немесе бақылауға қатысты жақын туыстарының болуы.
- **Сатып алу және жабдықтау:** Егер әлеуетті өнім беруші осы қызметкермен немесе оның отбасы мүшелерімен үлестес болса, қызметкердің зертханалық жабдықты, реактивтерді немесе АТ қызметтерін мемлекеттік сатып алу жөніндегі тендерлік (сараптамалық) комиссияның жұмысына қатысуы.

- **Сыртқы коммерциялық қызмет:** РМК қызметкерінің ақылы консультациялық қызметтерді, бөгде жер қойнауын пайдаланушылар үшін ғылыми-зерттеу жұмыстарын орындауы, егер бұл қызметтер оның Кәсіпорындағы тікелей лауазымдық міндеттерімен қиылысатын болса немесе РМК зияткерлік меншігін пайдаланса.

4. Қызметкерлердің мүдделер қақтығысын ашу саласындағы міндеттері

1. Кәсіпорын қызметкерлері міндетті:
 - Мүдделер қақтығысы жағдайының туындауына жол бермеу жөнінде шаралар қабылдау.
 - Кез келген нақты немесе ықтимал мүдделер қақтығысы туралы ақпаратты осы Ереженің 5-бөлімінде белгіленген тәртіппен дереу ашу.
 - Жыл сайынғы міндетті декларациялауды жүзеге асыру (декларация формасын толтыру арқылы - 1-қосымша). Бірінші басшы бекіткен Сыбайлас жемқорлық тәуекелдер лауазымдар тізбесіне жататын лауазымдары енгізілген Кәсіпорынның барлық қызметкерлері міндетті түрде жыл сайынғы декларациялауға жатады.
 - ҒЗЖ/ПЦФ шеңберінде мемлекеттік сатып алу және сатып алу рәсімдерімен байланысты кәсіпорынның алқалы органдарының әрбір отырысы басталар алдында жеке мүдделілікті ашу және мүдделер қақтығысының болмауы туралы Декларацияға (3-қосымша) қол қою. Бұл талап комиссияның барлық мүшелеріне, хатшыға және шақырылған ғылыми сарапшыларға қолданылады.

5. Мүдделер қақтығысын ашу тәртібі және реттеу алгоритмі

1. Ағымдағы жұмыс процесінде мүдделер қақтығысы белгілері туындаған жағдайда қызметкер **1 жұмыс күні ішінде** өзінің тікелей басшысына жазбаша хабарлама (2-қосымша) және оның көшірмесін Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметке жіберуге міндетті.
2. Мүдделер қақтығысын реттеу туралы шешім қабылданғанға дейін тікелей басшы қызметкерді жанжал аймағына байланысты міндеттерді орындаудан уақытша шеттетуге міндетті (мысалы, тендерлік комиссия құрамынан алып тастауға немесе кен сынамаларының сараптамасын басқа талдаушыға беруге).
3. Комплаенс-қызмет хабарламада баяндалған фактілерге тексеру жүргізеді, Кәсіпорын үшін тәуекелдерді бағалайды және 3 жұмыс күні ішінде жанжалды реттеу бойынша ұсыныстармен дәлелді қорытынды дайындайды.
4. Кәсіпорынның тәртіптік комиссиясы тексеру материалдарын қарау нәтижелері бойынша мүдделер қақтығысын реттеу тәсілі бойынша дәлелді ұсынымдармен хаттамалық шешім шығарады. Жағдайды реттеу және құқықтық тетіктерді қолдану туралы түпкілікті шешімді Кәсіпорынның Бас директоры қабылдайды.
5. Мүдделер қақтығысын шешудің типтік әдістеріне мыналар жатады:
 - Қызметкердің нақты ақпаратқа немесе шешім қабылдау процесіне қол жеткізуін шектеу.
 - Материалдарды, сараптамаларды немесе жобаларды басқа, тәуелсіз қызметкерге беру.
 - Қызметкерді туыстарына бағынбайтын басқа лауазымға ауыстыру.
 - Қызметкердің жеке мүдделерінен ерікті түрде бас тартуы (мысалы, өзге тараптың коммерциялық контрагент фирмасының құрылтайшыларынан шығу).
 - Декларацияда тіркелген деректер негізінде мүдделер қақтығысы аймағына байланысты мәселелерді қарау кезінде қызметкердің Кәсіпорынның алқалы органдарының (ғылыми-техникалық кеңес, Конкурстық және сараптамалық комиссиялар) дауыс беруге немесе шешімдер қабылдауға қатысуын тоқтата тұру (3-қосымша).

6. Жауапкершілік

Қызметкердің мүдделер қақтығысының болуы туралы ақпаратты жасыруы, хабарламаны уақтылы ұсынбауы немесе жыл сайынғы декларацияны толтырудан бас тартуы тәртіп бұзушылық және комплаенс-бұзушылық ретінде қарастырылады.

**«ҚР МШКҚӨ ҰО» РМК
Мүдделер қақтығысын
реттеу туралы ережеге
1- қосымша**

**МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫ ТУРАЛЫ ЖЫЛ САЙЫНҒЫ ДЕКЛАРАЦИЯНЫҢ
ФОРМАСЫ (ҮЛГІ)**

«ҚР МШКҚӨ ҰО» РМК Бас директорына

(Т.А-Ж., лауазымы, құрылымдық бөлімше/филиал)

ДЕКЛАРАЦИЯ

Осымен «ҚР МШКҚӨ ҰО» РМК мүдделер қақтығысын реттеу туралы Ережемен танысқанымды растаймын. Осы декларацияға қол қойылған күні мынадай фактілер туралы мәлімдеймін (тиісті тармақтарды толтырыңыз, мүдделер болмаған жағдайда « жоқ » деп көрсетіңіз):

1. Менің немесе менің отбасы мүшелерімнің (жақын туыстарымның) контрагенттері, жеткізушілері немесе «ҚР МШКҚӨ ҰО» РМК қызметтерінің тұтынушылары болып табылатын коммерциялық ұйымдардағы үлестерге, акцияларға немесе бақылау құқықтарына иелік ету құқықтары бар ма?

2. Менің жақын туыстарым «ҚР МШКҚӨ ҰО» РМК-да (бас офис пен өңірлік филиалдарды қоса алғанда) жұмыс істей ме? Олай болса, олардың аты-жөнін, лауазымдарын және туыстық дәрежесін көрсетіңіз:

3. Қызметі тау-кен-металлургия секторымен немесе ғылыми зерттеулермен байланысты өзге ұйымдарда ақылы жұмысты (қоса атқару, МЖӘ шарттары бойынша) орындаймын ба?

Мен жоғарыда көрсетілген мәліметтерде кез келген өзгерістер туындаған жағдайда немесе менің ағымдағы қызметімде мүдделер қақтығысына әкеп соғуы мүмкін жаңа мән-жайлар пайда болған жағдайда осы Ережеге сәйкес ситуациялық хабарламаны дереу жіберуге міндеттенемін.

Күні: « » _____ 202__ж. Қолы: _____ (_____)

**«ҚР МШКҚӨ ҰО» РМК
Мүдделер қақтығысын
реттеу туралы ережеге
2- қосымша**

**Форма
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет басшысына
және Тікелей басшыға**

_____ дан,
(Т.А-Ж., лауазымы, құрылымдық бөлімше-филиал)

**мүдделер қақтығысының пайда болуы (пайда болу ықтималдығы) туралы
Хабарлама**

Менің қазіргі кәсіби қызметімде мүдделер қақтығысының белгілері бар жағдайдың пайда болуы (немесе пайда болу ықтималдығының болуы) туралы хабарлаймын.

1. Жеке қызығушылық әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін жағдай мен лауазымдық міндеттерін сипаттау:

(Нақты мән-жайларды көрсетіңіз: Мемлекеттік сатып алу/ҒЗЖ сатып алуға қатысу, сараптама/зертханалық сынақтар жүргізу, кадрлық шешімдер қабылдау, тікелей бағыныстағы туыстарының болуы, бөгде ұйымдарда ақылы жұмыстарды орындау және т. б.)

2. Жеке қызығушылықтың мәні және тартылған адамдар туралы мәліметтер:
(Ереженің 2-бөліміне сәйкес жақын туыстарының аты-жөнін, туыстық дәрежесін/қасиеттерін немесе контрагент/әлеуетті өнім беруші аффилирленген коммерциялық компанияның атауын көрсетіңіз)

Мүдделер қақтығысын реттеу және болдырмау мақсатында осы Ереженің 5-бөлімінде көзделген алдын алу шараларын қабылдауды сұраймын (мені аталған мәселені қараудан шеттету, материалдарды/сараптаманы басқа тәуелсіз қызметкерге беру, нақты ақпаратқа қол жеткізуді уақытша шектеу).

Т.А-Ж.:

Қолы:

Күні: «__» _____ 202__ жыл

**«ҚР МШКҚӨ ҰО» РМК
Мүдделер қақтығысын
реттеу туралы ережеге
3- қосымша**

**Форма
«ҚР МШКҚӨ ҰО» РМК-ның Сатып алу комиссиясы төрағасына
комиссия мүшесі/ шақырылған сараптамашы**

(Т.А-Ж., лауазымы)

Төменде қол қойған, Мен, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» ҚР Заңының 16-бабының және Кәсіпорын мүдделері қақтығысын реттеу туралы Ереженің талаптарын орындау шеңберінде мыналарды мәлімдеймін және растаймын:

1. Мен «___» _____ 202__ сатып алу комиссиясы отырысының күн тәртібімен және конкурстық баға ұсыныстарын/коммерциялық ұсыныстарды берген әлеуетті өнім берушілердің тізбесімен мұқият таныстым.
2. Мен осы декларацияға қол қою сәтінде жеке өзім де, жақын туыстарым да (осы Ереженің 2-бөліміндегі ұйғарымға сәйкес), менімен байланысты адамдар да емес екенін растаймын:
 - Ағымдағы сатып алуға қатысатын әлеуетті өнім берушілермен (олардың құрылтайшыларымен, басшыларымен) еңбек, азаматтық-құқықтық немесе қаржылық қатынастарда тұрмайды;
 - Нақты жеңімпазды таңдау нәтижелеріне тікелей немесе жанама материалдық немесе жеке қызығушылық жоқ;
 - Ресми рәсімдер шеңберінен тыс жерде техникалық ерекшеліктерді, жабдықтардың сипаттамаларын немесе коммерциялық жағдайларды келісу бойынша сатып алуға қатысушылармен қулауарлық (бейресми) алдын ала келіссөздер жүргізген жоқ.
3. Егер комиссия жұмысының барысында маған нақты немесе ықтимал мүдделер қақтығысы белгілерінің туындағаны туралы белгілі болған жағдайда, бұл туралы дереу мәлімдеуге, осы лот бойынша талқылаудан және дауыс беруден шеттетуге және ситуациялық хабарламаны (2-қосымша) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметке беруге міндеттенемін.

Мен дұрыс емес мәліметтер беру және мүдделер қақтығысын жасырғаным үшін жұмыс берушінің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзуға дейін баратын жеке тәртіптік жауапкершілікке тартылатынымды түсінемін.

Т.А-Ж.: _____

Қолы: _____

Күні: «_» _____ 202__ жыл